

tussen haakjes

**inspiratie om mee
sociale beweging te maken
2010/1 ■■■■■■**

Woord vooraf

Caritas in veritate – liefde in waarheid, waarvan Jezus Christus met Zijn aardse leven en bovenal met Zijn dood en verrijzenis heeft getuigd, is de voornaamste drijfveer voor de waarachtige ontwikkeling van iedere mens en van de gehele mensheid. De liefde – caritas – is een bijzondere kracht die mensen ertoe aanzet zich moedig en onbaatzuchtig in te zetten op het terrein van gerechtigheid en vrede.

Zo begint paus Benedictus XVI zijn eerste sociale encycliek ‘Caritas in veritate’.

Deze (tussen haakjes) is een hulp voor allen die zich in de christelijke arbeidersbeweging willen inzetten om deze ‘caritas’ om te zetten in vrede en gerechtigheid en de band willen blijven maken tussen geloof en leven, God en mens, inkeer en inzet.

We hopen dat vele mensen van deze teksten gebruik maken om zo hun eigen inspiratie en die van hun afdeling, kern, trefpunt... te versterken.

Hartelijk dank aan CM Sint-Michielsbond voor het drukwerk.

Tussen haakjes is een initiatief van de
pastorale ploeg van
ACW Verbond Brussel-Halle-Vilvoorde
Pletinckxstraat 19
1000 Brussel

en de pastores
Guido Vanfraechem, guido.vanfraechem@acw.be, 02/557 87 71
Pol Arnauts, pol.arnauts@compaqnet.be, 02/557 87 72

PS. Deze en vorige (tussen haakjes) zijn ook te vinden op het internet: www.acw.be/verbond/brussel/content/blogcategory/39/136/

ACW-nationaal heeft een interessante site met inspirerende teksten: www.acw.be. Klik op zingeving.

Geïnteresseerden kunnen zich intekenen op een maandelijkse e-mail met een bezinningstekst bij één van de pastores.

Onze Vader

Hemelse vader en moeder
moge je naam: 'Ik ben er voor jou',
worden uitgekozen.
Moge je liefde de overhand krijgen,
moge wat jij wilt ook echt gedaan worden,
ook in deze wereld.

Wat we nodig hebben als brood,
geef ons dat vandaag
en zoals we zelf vergeven
wie ons beledigen,
wil ook ons vergeven
als we jou beledigen
en geef dat we ons niet onderwerpen
aan het kwaad.
Bevrijd ons.

[nieuw vertaald door Walter Ceuppens]

Wees gegroet

Maria, ik groet je,
bevallig ben je en vriendelijk.
Zoveel goeds wil ik van jou vertellen
en van Jezus, de vrucht van jouw gevoel.
Maria, Gods uitgekozen moeder,
bid jij voor ons, want wij
zijn zo arm, zondig en sterfelijk.

[nieuw vertaald door Walter Ceuppens]

‘t Leven stopt niet

‘t Leven stopt niet
als je adem stopt,

‘t leven stopt niet
bij die laatste zoen,

‘t leven stopt niet
als de dood aanklopt,

als je denkt:
ik had nog zoveel
kunnen doen...

‘t Leven stopt als er
niemand om je geeft,

‘t leven stopt als er
niemand om je rouwt,

‘t leven stopt als er
niemand voor je leeft.

Je leeft... zolang
er iemand van je
houdt.

[Marius Degeest in Nooit voor altijd dicht]

Neem de tijd

Neem de tijd om te spelen,
het is het geheim om jong te blijven.

Neem de tijd om te lezen,
het is de bron van wijsheid.

Neem de tijd om te beminnen
en om bemind te worden,
het is een genade Gods.

Neem de tijd om vrienden te maken,
het is de weg naar het geluk.

Neem de tijd om te lachen,
het is de muziek van de ziel.

Neem de tijd om na te denken,
het is bron van de daad.

Neem de tijd om te geven,
het leven is te kort om egoïstisch te zijn.

Neem de tijd om te werken,
het is de prijs voor succes.

Neem de tijd om te bidden,
het is uw kracht op aarde.

[Petrarca, 14e eeuw]

Wie zal de groene draad van solidariteit trekken?

Wie zal in neoliberale tijden
zeggen dat er meer nodig is dan een sterke economie?
Wie zal in een verrechtsende samenleving zeggen
dat er meer nodig is dan vrijheid voor het individu?

De christelijke sociale arbeidersbeweging
trekt alvast meer dan ooit
haar gekende groene draad door België,
van De Panne tot Arlon, over Brussel.

Een lijn van zorg van allen voor allen,
een beweging van solidaire verbondenheid,
een golf van engagement,
voor een gezonde, duurzame samenleving.

Wie zal in tijden van globalisering
zorgen voor arbeid in eigen land,
voor behoud van een sterke sociale zekerheid?
Wie zal in tijden van privatisering
van gezondheidszorg en ziekteverzekering
blijven opkomen voor betaalbare en solidaire geneeskunde?

De christelijke vakbond en mutualiteit
trekken alvast meer dan ooit
hun gekende groene draad door België,
van Essen tot Philippeville, over Brussel.

Een lijn van inzet voor een rechtvaardige samenleving,
een beweging voor ecologische duurzaamheid,
een golf van verbondenheid van gezonden met zieken.

Wie zal in tijden van politiek populisme
tegen het volk in durven spreken?
Wie zal in tijden van politieke verwijdering
tussen Vlaanderen en Wallonië
blijven spreken over gezamenlijke zorg voor solidariteit?

De christelijke sociale arbeidersbeweging
trekt alvast meer dan ooit
haar gekende groene draad door België,
van Tournai tot Voeren, over Brussel.

Een lijn van betrokkenheid en participatie,
een beweging voor publiek debat en democratie,
een golf van strijd voor structurele rechtvaardigheid.

Wie zal in tijden van individualisme
durven kijken over de grenzen van het eigen land?
Wie zal in tijden van internationale spanningen
opkomen voor de mensenrechten en
een wereldwijde sociale bescherming?

De christelijke sociale arbeidersbeweging
trekt alvast meer dan ooit
haar gekende groene draad door de wereld,
van Noorwegen tot Zuid-Afrika, over Brussel.

Een lijn van rechtvaardige handelsbetrekkingen,
een beweging voor bescherming
van de lokale producenten,
een golf van strijd voor een duurzame economie
met respect voor mens en milieu.

Goedheid doet wonderen

Goede Vrienden,
Wij allen hebben verschillende gaven gekregen
die beantwoorden aan de levensroeping van elk.

Hebt gij de gave om aan mensen duidelijk te maken
wat God wil in deze tijd,
gebruik deze gave dan vanuit uw geloof.

Hebt gij de gave om u in alle eenvoud
dienstbaar te maken, doe het dan.

Kunt gij de mensen moed inspreken,
geef dan een opwekkend woord.

Hebt gij iets om te delen,
geef dan zonder rekenen.

Staat gij aan de leiding,
zet u er dan volledig voor in.

En als gij u het lot aantrekt
van armen en ongelukkigen,
doe het dan met een blij hart...

Hou van elkaar in hartelijke genegenheid,
laat u door het kwade niet ontmoedigen
maar overwin het kwade door het goede!

[uit de brief van Paulus aan de christenen van Rome,
hoofdstuk 12]

Dankgebed

Wij danken U, God, voor de mensen
die zich arm hebben gemaakt om anderen te verrijken,
die hun huis openstellen voor iedere vreemdeling.

Wij danken U, God, voor mensen
die kunnen luisteren naar het leed van anderen,
die wonden genezen door de pijn te helpen dragen,
mensen die kunnen troosten.

Wij danken U, God, voor mensen
die rust en stilte brengen
die oog hebben voor kleine dingen
die zich verheugen in de grootheid van anderen.

Wij danken u, God, voor mensen
die hongeren naar gerechtigheid
die hunkeren naar bevrijding van iedere mens
die lijden onder het onrecht dat anderen geschiedt.

Wij danken U, God, voor mensen
die mild zijn in hun oordeel
die eerbied hebben voor het geheim van alle leven,
die hun hart openen voor vergeving en verzoening.

Wij danken U, God, voor mensen
die zuiver zijn in hun bedoelingen
die oprecht zijn in hun woord
die trouw blijven aan hun vrienden.

Wij danken U, God, voor mensen
die geloven in wegen tot vrede
die hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers
die vechten voor een geloofwaardige politiek.

Wij danken U, God, voor alle gelukkige mensen
die door hun blijdschap en zin voor humor
een glimlach aan hun medemensen kunnen ontlokken,
die nieuwe hoop geven door hun vrije levenshouding.

Vasten: rijkdom - armoede

Vasten is bewust omgaan met je rijkdom,
je geld, je tijd, je zijn en daarom bereid zijn
te delen met wie minder heeft, zorgzaam omgaan
met geheel de schepping als natuurlijke rijkdom,
bewust zijn van je talenten en daarom
verantwoordelijkheid dragen.

Vasten is bewust zijn dat rijkdom, niet alleen beloning is
voor verdienste, maar ook geschenk aan jou als mens,
als deel van de schepping, als Kind van God.

Maar vasten is ook bewust omgaan met je armoede,
je eigen onmacht en kwetsbaarheid,
je eigen fouten en tekortkomingen,
je eigen mislukkingen en ontgoochelingen.
Bewust omgaan met je armoede,
zodat je niet verbitterd raakt, niet uitgeblust of ontmoedigd.

Vasten is mild en geduldig zijn tegenover jezelf,
omdat liefde aanvaarding is van het mooie en het kwetsbare.

Wie met zijn armoede weet om te gaan,
zal ook mild en geduldig zijn tegenover de armoede,
de onmacht en de kwetsbaarheid van anderen.
Elke neiging om te oordelen of te veroordelen
of uit te sluiten, zal daardoor verdwijnen.
Er zal vergeving en verzoening mogelijk zijn.

Mensen die bewust omgaan met hun armoede
worden rijke persoonlijkheden.
Een serieuze levensopdracht!

Van dood naar nieuw leven

Er was dood, toen mensen elkaar kwetsten
met woorden of met zwijgen,
maar er kwam nieuw leven,
toen de een de ander om vergeving vroeg,
toen de ander een nieuwe kans gunde...

Er was dood, toen mensen elkaar uit het oog verloren,
en daardoor dachten
niks meer voor mekaar te betekenen,
maar er kwam nieuw leven,
toen de een de ander weer opzocht,
en de ander er volop voor openstond.

Er was dood, toen mensen onrecht werd aangedaan
door wetten en structuren als een doolhof,
die vraagt om het recht van de sterkste,
maar er kwam nieuw leven,
toen de een de ander vroeg
om groep te vormen en samen
verzet aan te tekenen tegen onrecht.

Er was dood, toen Jezus koos voor de liefde,
en tot het uiterste ging,
maar er kwam nieuw leven,
toen mensen begrepen wat Jezus bedoelde
en de Geest kracht genoeg gaf
om overal nieuw leven te brengen.

[Luc Vandenabeele]

De reis naar het land van geluk en leven

Een jonge reiziger mocht meereizen met een wijs man. De reis had het land van geluk en leven tot doel. De reiziger kon de wijze echter niet volgen. De wijze zei dat het door zijn zware rugzak kwam. ‘Wat zit er in uw rugzak?’ De reiziger vertelde dat er geld in zat. Daarop sprak de wijze: ‘In het land van geluk is geld niet belangrijk’. Na enig aarzelen liet de reiziger het geld achter.

Toen ze een berg beklommen, kon de reiziger nauwelijks mee de berg op. De wijze man raadde hem aan zijn diploma’s, zijn wetenschap en kennis, achter te laten. ‘In het land van geluk gaat het er niet om wat u weet en wat u bent, maar om wie u bent’. De jonge reiziger volgde ook deze raad op. Verder, op een moeilijke bergpas, bleek het noodzakelijk de rugzak zelf achter te laten.

Uiteindelijk kwamen de reizigers bij de grens van het land van geluk. Zij hoefden alleen nog een brug over te steken die hing boven een kolkende rivier. De wijze liep er zonder veel moeite overheen. Toen de jonge reiziger een stap op de hangbrug zette, kraakte deze vervaarlijk. De brug dreigde in te storten. Teleurgesteld zei hij: ‘Nog ben ik te zwaar, hoewel ik al mijn bagage heb achtergelaten’. Daarop sprak de wijze: ‘U moet de eigendunk uit uw hart en gemoed doen, dan wordt u nog lichter’. Op het ogenblik dat de reiziger dat deed, kwam hij aan in het land van geluk.

[Bron onbekend. Wijsheidsverhaal o.m. geciteerd in het boek van S. de Jong: ‘Verhalen van levenskunst’.]

Brug bouwen: klus of kunstwerk?

Wij leven in een tijd van eilandclubjes.
Soort bij soort zoeken wij gelijken op.

Wij willen meer mensen van hun eiland!

En wij weten ook hoe.
Want wij gaan tijd nemen
voor een echte ontmoeting:
vragen durven stellen en luisteren.
'Wat vind jij belangrijk?'
'Wat vind jij jammer?'
'Wat houd je bezig?'

Ja, wij krijgen mensen over de brug.
Wanneer wij ze waarderen,
wanneer wij met hen willen samen werken lukt dat.
'Om wie je bent, om wat je kan,
omdat wij samen iets belangrijks gaan doen.'

Ja, wij krijgen mensen uit hun kot,
want 'wij' willen iets doen, iets veranderen,
wij pakken samen aan wat scheef zit,
waar 'wij' ons niet goed bij voelen.

Van een andere generatie,
van een andere scholing,
inwijkeling of stille buur,
het maakt niet uit.

Een brug maken is altijd een grens overwinnen.
Het is een klus,
maar tegelijk een kunstwerk,
waar beide oeverbewoners dankbaar om zijn.

Laten wij van ons eigen eiland afstappen.
Met een open geest.
En anderen uitnodigen hetzelfde te doen.

Ik geloof dat het kan

Ik geloof dat het kan, danken en behoeden,
in vrede met de mens die ik ben,
met echte waardering voor ieder ander mens,
de succesvolle en de geringe,
in evenwicht met de aarde, onze woonplaats.

Ik geloof dat het kan, loslaten wat dwaas is en onecht,
ijdele dromen en vlotte consumptie,
geringschatting van wie niet bij onze kring hoort,
de evidentie van rijkdom
ten koste van menswaardig leven elders.

Ik geloof dat het kan, hoop en warmte
en verbondenheid levend houden
met geduldig overleg, thuis, op het werk,
in onze organisatie,
met vertrouwen, in de kracht van mensen samen,
ook in politiek, in campagnes en acties,
lokaal en wereldwijd.

Ik geloof dat het kan, halt houden,
het geweld van onze woorden stilleggen,
als pelgrims, langs de wegen van de tijd,
stap voor stap, soms buigend of knielend
zoals zoekende al eeuwen doen,
kijkend naar het gelaat van een mens,
luisterend naar de sterke verhalen van onze traditie,
om, even, uw spoor te vermoeden,
om, een ogenblik, uw verwachting te voelen,
Ongeziene, met honderd Namen.

Ik geloof, genoeg om weer verder te kunnen.

[Wies Vingerhoedt]

Chinese wijsheid

Er is welvaart, zeggen de Chinezen:

- als de ploegen van de boer blinken
en de sabels van de soldaten roesten;
- als de graanzolders vol zijn
en de gevangenissen leeg;
- als de trappen voor de tempels uitgesleten zijn
en er voor de gerechtsgebouwen gras groeit;
- als de dokters te voet gaan
en de bakkers te paard rijden;
- als er veel oude mensen
èn veel kinderen zijn!

Gezegend

Zoveel mensen op de vlucht.
Zoveel mensen bedreigd.
Zoveel mensen uit hun huizen opgejaagd.

Zoveel eenzaamheid, pijn en verborgen
verdriet in de huizen van de mensen.
Zoveel huizen die geen thuis zijn.

Zoveel huizen waar mensen
niet op adem kunnen komen,
zoveel zoeken en verlangen
naar een plaats om te huilen,
een plek om te schuilen.

Zoveel zoeken naar ruimte
voor vreemde gasten,
verslaafde, depressieve mensen,
mensen zonder uitzicht op genezing,
bedrukt door de pijn,
opgesloten in eigen verdriet.

Gezegend zijn de huizen,
waar de deuren niet gesloten blijven,
waar brood en tijd gedeeld worden,
met wie ontredderd zijn,
zoeken naar rust en houvast.

Gezegend zijn de huizen,
waar mensen niet alleen maar leven
voor zichzelf,
maar leven delen met elkaar
en met hen die aankloppen.

Gezegend zijn de handen van hen
die zorgvuldig doen wat nodig is.
Gezegend zijn de handen van hen
die het eenvoudige doen
opdat het leven leefbaar en menswaardig blijft.

Gezegend zijn zij die innerlijke ruimte hebben
om het verhaal te ontvangen
van wie gestrand zijn op de levensweg
en zoeken naar een oor
om gehoord te worden.

Gezegend zijn zij in de Naam van de Eeuwige
die niet zal vergeten
wie gasten uitnodigt aan zijn tafel.

[naar Marinus van den Berg]

**allen   Zegen ons dan God,
wanneer wij aan mensen in nood
een open huis en een open hart willen reiken
en wanneer we samen vechten
voor een mantel van liefde en zorg
voor al uw mensen.--Amen.**

Kleine geloofsbelijdenis

Ik geloof dat elk mens
recht heeft op onderdak.

Ik geloof dat elke mens
recht heeft op iemand
die achter hem gaat staan.

Ik geloof dat er achter
elke mens iemand is.

Ik geloof dat geloven
om keuzes vraagt.

Ik ervaar dat geloven in
de kwetsbare mens
pijn voor mezelf meebrengt.

Ik weet dat geloven
in zorg om de verloren mens
tegenwind meebrengt.

Ik geloof dat geloven
opkomt voor het persoonlijke,
geen mens laat stikken in zichzelf.

Ik geloof het
in de Naam van de Eeuwige Liefde,
die een menselijk gezicht heeft gekregen.

[Deze tijd raakt vol verwachting
- Marinus van den Berg en Ella van der Most]

Bidden voor een vergadering

Heer,
vandaag komen we hier samen
om te spreken met elkaar,
om te overleggen, om plannen te maken...

We zijn zo vaak zo druk doende,
we hebben een volle agenda...
en we gaan soms te vlug over dingen heen,
maken te vlug plannen nemen te vlug beslissingen...

Heer,
geef ons de nodige rust en kalmte,
tijd om na te denken,
tijd om te bezinnen,
tijd om te bidden,
tijd om naar U te luisteren...

Spreek tot ons, Heer, nu en hier,
spreek in de diepte van ons hart,
leid ons bij wat we hier doen en zeggen...

Want uiteindelijk bent U het, Heer,
die ons de goede weg zal wijzen,
vandaag en morgen en alle dagen van ons leven.--Amen.

Dankbaar bidden

We willen U danken, Heer,
voor het leven,
voor de vreugde,
voor ons werk.

We willen U danken, Heer,
ook bij twijfels,
ook bij pijn.

Want wij weten, Heer,
dat U er bent
op elk moment van ons leven -
ook als het ons minder goed gaat.

Dat is meer dan een reden, Heer,
om U te danken,
vandaag en morgen
en alle dagen van ons leven.
Amen.

Iedereen erbij! Ook wie thuis ziek is

Mijn ziekte
bindt mijn gedachten aan mezelf.
Mijn pijn
richt me op mijn lichaam.
Ik wil er los van.
Ik wil bij mensen horen.

Mijn bed of rolwagen kluistert
me vast op een heel kleine plek.
Mijn kamer is mijn kleine dorp.
Ik wil naar buiten.
Ik wil er nog bij horen.

Als ik nu eens
in mijn gedachten
op reis zou gaan wereldwijd.
Als ik nu eens
iemand zou bellen of mailen.
Als ik nu eens zelf
iemand zou uitnodigen.
Ik schakel mezelf weer in.
Ik laat van mij horen.
Ik ben ziek
maar ik wil er nog graag bij zijn.

In mijn stiltes
luister ik soms naar die Stem
die mij toefluistert:
je hoort er nog bij
met de rijke keerzijde
van je zieke leven:
moed, wijsheid, tederheid.

Mijn hart wordt dankbaar.
Ik hoor er nog bij.

[Jean-Paul Vermassen]

Je mag er zijn

Is er iets mooiers in het leven dan diepgemeend te zeggen:
'Je mag er zijn'?

Is er iets mooiers in het leven dan diepgemeend te zeggen:
'Je bent er nodig'?

Het hoeft niet eens met woorden
en zeker niet met groot vertoon,
het mag in alle eenvoud,
en bovenal gemeend.

Het hoeft niet elke keer,
niet steeds uitdrukkelijk,
maar toch wel af en toe,
en steeds weer,
als het gebeurt,
vanuit het diepste van het hart,
vanuit het besef ook,
dat elke mens een ander iets te bieden heeft,
niet noodzakelijk, omdat hij werkt,
niet omdat hij opbrengt,
maar alleen,
omdat elke ander ons geeft,
wat niet alleen te verwezenlijken is.

Als dit geloof in mensen kan,
is liefde duidelijk.
Dan ontstaat verbondenheid in gelijkwaardigheid en respect.

Dan vraagt ook God geen groot verhaal,
want Hij is zichtbaar mens geworden.

Wie jongeren wil bewegen

Wie jongeren wil bewegen,
begeleiden,
moet van ze houden:
luisteren
naar hun diepste verlangens,
mee zoeken
op de nieuwe weg van hun geest,
een steun zijn
bij de soms moeilijke stappen
van droom naar daad...

Wie jongeren wil bewegen,
begeleiden,
zal mee opgaan in hun wereld
van vreugde en interessen,
van studie en arbeid,
in de stilte van gebed en viering
en elk moment waar het onuitsprekelijke
ter sprake komt ...

Wie jongeren wil bewegen,
begeleiden,
zal de waarden voorleven
waaraan de jongere zich kan rechtekken...

Wie jongeren wil bewegen,
begeleiden,
zal niet geven om veel te ontvangen,
maar krijgt wel:
vriendschap, vreugde, pijn,
en de grote kans en de stuwing
om zelf bewogen te worden...

Om mooi oud te worden

Gij hebt het leven van de mens gedeeld
in al zijn fasen,
Gij hebt de ouderdom geschapen,
laat niet toe dat ik een van die oude knorpotten word,
zwartgallig, steeds bezig met klagen en brommen,
zielig voor zichzelf
en ondraaglijk voor anderen.

Heer, maak van mij een mens met een glimlach,
die al kan ik niet veel meer geven aan mijn medemensen,
tenminste met hen een beetje vreugde deel.

Heer, Gij eeuwig heden, laat niet toe
dat ik tot vervelens toe over het verleden praat,
altijd over die goede oude tijd,
waar het nooit koud was.
Weerhoud mij van jongeren te minachten.

Heer maak van mij een bejaarde,
die zijn eigen jeugd niet is vergeten
en anderen frisheid bijbrengt.

Heer, Gij die de seizoenen van het jaar bepaalt
en deze van het leven,
maak dat ik van alle tijden ben.
Ik vraag U niet het geluk,
want ik weet dat geen enkel seizoen dit schenken kan,
zelfs de lente niet.
Ik vraag U enkel
dat mijn laatste tijd schoon mag zijn
zodat deze getuigt van uw goedheid.

[Joseph Folliet]

Het wonder van Gods liefde

Misschien gebeurt er ooit een wonder,
een groot en bevrijdend wonder,
als wij gaan zien en weten
dat het al jarenlang gebeurt.

Wij zijn gewoon
de dankbaarheid vergeten
voor kostbaarheden - iedere dag:
de zachte goedheid
van wie ons lief bejegenen,
en duizend wonderen als een zegen
verweven in ons aards bestaan,
het verse brood
de warme koffie 's morgens
en wie ons groeten onderweg,
de avond om naar uit te zien
van thuiskomen en wederzien
en welkom zijn met open armen,
zoveel dat tussenin misschien
niet meegerekend wordt,-
ontmoetingen en wuivende gebaren,
bezorgdheid en vertederling,
nabijheid van wie voor ons zorgen,
een warme woning
en een wollen kleed
als 't ijzig koud en winter is,
wat kaarslicht in de duisternis,
een mens op onverwachte tijden
en God, die nooit afwezig is.
Misschien gebeurt er ooit een wonder,
een groot en een bevrijdend wonder,
als wij gaan zien en weten
dat het al jarenlang gebeurt.

[Marcel Weemaes]

Een moment van rust

Lieve God,
geef ons nu en dan een moment van rust,
een moment om te bidden en te bezinnen
en te weten waar het op aan komt.

Geef ons nu en dan een moment van rust,
van bidden en bezinnen om te beseffen wat U van ons vraagt,
om te beseffen dat onze inzet antwoord is op Uw vraag
naar verantwoordelijkheid voor heel Uw schepping.
Wij zijn slechts op de zesde dag geschapen,
- na al het andere leven -
niet om heer en meester en bezitter te zijn,
maar om behoeder te zijn van al het mooie van uw schepping.

Geef ons nu en dan een moment van rust,
van bezinnen en bidden
zodat onze inzet geïnspireerd zou blijven,
en wij gedreven aan het werk zouden gaan.
Dat onze activiteiten niet uit gewoonte,
maar uit creativiteit zouden gebeuren.

Geef ons nu en dan een moment van rust,
van bidden en bezinnen zodat wij kracht opdoen
om door te gaan en vol te houden, om anderen te bemoedigen
en op onze beurt kracht door te geven.

Geef ons nu en dan een moment van rust,
van bidden en bezinnen, zodat onze blik niet verengt,
maar dat wij wereldwijd kijken naar de noden,
en doen wat mogelijk is voor de derde wereld.

Geef ons nu en dan een moment van rust,
van bidden en bezinnen zodat wij weten waarom,
zodat wij zoeken met wie, zodat wij zoeken waarheen.

De weg die wij tonen

De weg die wij tonen,
zal ons thuisbrengen.

De hoop die wij geven,
zal ons vertrouwen vergroten.

De dank die wij betuigen,
zal onze vreugde zijn.

De pijn die wij verzachten,
zal ons genezing brengen.

De hand die wij reiken,
zal ons rechthouden.

De bloem die wij aanbieden,
zal ons kleur geven.

De vriendschap die wij geven,
zal vriendschap ontmoeten.

Het voedsel dat wij delen,
zal ons in leven houden.

De schuld die wij vergeven,
zal ons hart bevrijden.

De mildheid waarmee wij oordelen,
zal ons leven verzachten.

De tevredenheid die wij laten blijken,
zal onze levenshouding veranderen.

Heilig

Allereerst moeten we
opnieuw het heilige erkennen,
wat fundamenteel neerkomt
op het erkennen van grenzen.

Heilig betekent:
overschrijd deze grenzen niet.

Het heilige woud is het woud dat zegt:
'Kap mijn bomen niet'.
De heilige vijver die zegt:
'Vervuil mijn water niet'.
Het heilige zaad dat zegt:
'Zet geen prijs op mij,
ik ben een geschenk'.

Grenzen stellen
aan de menselijke gulzigheid
is zonder twijfel een deel van
de spiritualiteit die we nodig hebben.

We moeten opnieuw leren neen zeggen.

[Vandana Shiva,
milieu- en mensenrechtenactiviste uit India]

Ik dank U, God,

Ik dank U, God,
voor alles wat ik van anderen mocht ontvangen,
voor mensen die met mij
verbonden zijn geweest,
die trouw zijn geweest in hun zorg en liefde,
die mijn verdriet hebben gedeeld,
die mij hebben laten delen in hun geluk.

Ik dank U, God,
voor allen die in stilte aan mij hebben gedacht,
voor hen die attent waren
in de kleinste dingen van alledag,
mensen die konden troosten,
mensen met een hart vol barmhartigheid
en verzoening.

Ik dank U, God,
voor allen die mij konden bezielen,
mensen die een bevrijdend woord
konden spreken,
mensen die konden luisteren,
mensen die zomaar nabij waren,
mensen die mij rust konden geven.

Ik dank U, God,
voor mensen voor wie ik iets kon betekenen,
mensen die mijn liefde durfden ontvangen,
mensen die op mij konden wachten,
mensen die mij een kans hebben gegeven,
mensen die konden vergeven.

Keer je leven om

Keer je leven om!

Keer elk leven om dat gebouwd is
op het zand van elk-voor-zich,
en waarbij de kleine mens
tot onkruid wordt verklaard:
overtollig, overbodig, teveel.

Keer je leven om,
zoals men de grond omkeert in de lente,
om het zaad- en plantgoed
kans tot kiemen te geven.

Keer je leven om.
Elke heuvel moet geslecht,
elke bocht moet recht.
Gedempt moet elke kuil en voor.

Pak het leven anders aan.
Bekijk het eens vanuit de bril
van mensen in de schaduw,
en zet stappen die hen in het licht brengen.

Keer je leven om.
Deze oproep is de ouverture van het evangelie.
Voor mensen in de schaduw is dat goed nieuws.

[Carlos De Soete]

Wij bidden

God, onze Vader,
wij bidden U voor hen
die het geloof behielden
ondanks alles
en voor hen die in de stormen van de tijd
aan het wankelen zijn gebracht,
voor hen die onzeker zijn geworden,
omdat zoveel veranderde
en voor hen die ongeduldig werden,
omdat er veel te weinig verandert,
voor hen die bang zijn voor verstarring
en voor hen die vrezen voor vervaging,
voor hen die alles geven aan hun dienst
en voor hen die terzijde blijven staan.

Voor hen die moeten lijden om uw naam
en voor hen die door hun doen en laten
hun naam beschadigen,
voor de ouderen die onder ogen moeten zien
dat hun kinderen vervreemd geraakt zijn
van wat hun lief en dierbaar is
en voor de jongeren die zich afkeerden
omdat er geen gehoor was
voor wat er leefde in hun hart.

God, onze Vader,
houd ons bijeen
als uw kerk, als uw volk,
door Christus, onze Heer.--Amen.

Zegengebed

Moge de barmhartige en goede God jou zegenen,
moge Hij jou omhullen
met zijn liefdevolle en helende Aanwezigheid,
moge Hij met jou zijn wanneer je opstaat
en wanneer je slapen gaat,
moge Hij met jou zijn wanneer je je huis verlaat
en wanneer je terugkeert naar huis,
moge Hij met jou zijn wanneer je werkt
en moge hij jouw arbeid vruchtbaar maken,
moge Hij bij jou zijn in elke ontmoeting
en jouw ogen openen voor het mysterie
dat oplicht in het gelaat van iedere mens,
moge Hij jou behoeden op al jouw wegen,
moge Hij jou ondersteunen wanneer je zwak bent,
moge Hij jou troosten wanneer je je alleen voelt,
moge Hij jou onder jouw armen grijpen
wanneer je begint te wankelen,
moge Hij jou oprichten wanneer je gevallen bent,
moge Hij jou vervullen met zijn liefde,
met zijn goedheid en mildheid
en moge Hij jou innerlijke vrede schenken.
Moge de goede God jou dit alles geven,
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

[Anselm Grun]

Onmacht

Heer, onze God,
wij danken u voor de vele mensen die begrip tonen
en door hun medemenselijkheid anderen zo nabij zijn.
Een vriendelijk woord en een hartelijk gesprek
kunnen mensen dichter bij elkaar brengen.
Leer ook ons oog te hebben voor hen die bedroefd zijn
en geen raad meer weten met hun miserie.
Leer ons de handen uit de mouwen te steken
zonder enige vorm van eigenbelang.
Geef ons een oor dat kan luisteren en kan tijd maken
voor hen die een beroep op ons willen doen.
Wil aanwezig zijn bij de vrouw en de man
die het niet meer zien zitten,
die er niet in geslaagd zijn mekaar vast te houden
en te ondersteunen.
Wij vragen het U, door Jezus,
die mensen zo nabij kon zijn,
en trouw bleef aan zijn opdracht,
Hij die nu met U leeft tot in de eeuwen der eeuwen.--Amen.

[Olav Van Outryve]

Uniek en telkens anders

Goede God,
iedere mens hebt Gij geschapen,
uniek en telkens anders dan de anderen.
Eenieder heeft zijn gedachten,
zijn eigen gevoelens en gevoeligheden,
zijn eigen manier van leven.
Wij danken U voor deze rijke verscheidenheid
van taal, aard, godsdienst, ras en cultuur.
Geef ons een brede horizon van ruimdenkendheid,
houd ons hart geopend, ook voor andersgelovigen.

Leer ons mild zijn in onze beoordeling,
laat ons eerst het goede ontdekken in de ander,
doe ons uw beeld ontwaren in iedere medemens.
En maak van ons verdraagzame mensen
met aandacht en luisterbereidheid.

Goede God,
schenk ons een geest van eerbied en begrip
voor het anders-zijn van anderen om ons heen,
naar het voorbeeld van Jezus,
die totaal mens-voor-anderen was
en die nu met U leeft tot in eeuwigheid.--Amen.

Leven in geloof

Leven in geloof is wat anders
dan altijd opgetogen zijn.
Vaak is het vooral:
toch maar doorgaan
ondanks wat verdrietig maakt.
Trouw blijven
aan wat ons werd toevertrouwd.
Je ziel niet laten verbitteren,
maar het goede
in elkaar behoeden.
Onze teleurstellingen
niet koesteren,
maar het uithouden in geduld,
als een wachter in de nacht,
die de onbegrijpelijkheid
van wat gebeurt,
doorstaat,
ook het onbegrijpelijke van God.
Vasthouden aan de hoop
dat er telkens iets nieuws
kan groeien.
En dat mens-zijn toch mogelijk is.
Vasthouden aan het geloof
dat op deze vreemde aarde
zoiets ongehoords als liefhebben
toch gebeuren kan.
En de verwondering
gaande houden.

[Karl Rahner]

Je mag er zijn

Is er iets mooiers in het leven dan diepgemeend te zeggen:
'Je mag er zijn'?

Is er iets mooiers in het leven dan diepgemeend te zeggen:
'Je bent er nodig'?

Het hoeft niet eens met woorden
en zeker niet met groot vertoon,
het mag in alle eenvoud,
en bovenal gemeend.

Het hoeft niet elke keer,
niet steeds uitdrukkelijk,
maar toch wel af en toe,
en steeds weer,
als het gebeurt,
vanuit het diepste van het hart,
vanuit het besef ook,
dat elke mens een ander iets te bieden heeft,
niet noodzakelijk, omdat hij werkt,
niet omdat hij opbrengt,
maar alleen,
omdat elke ander ons geeft,
wat niet alleen te verwezenlijken is.

Als dit geloof in mensen kan,
is liefde duidelijk.
Dan ontstaat verbondenheid in gelijkwaardigheid en respect.

Dan vraagt ook God geen groot verhaal,
want Hij is zichtbaar mens geworden.

Zegen God

Zegen God,
wat Gij in ons begonnen zijt,
nu wij mogen leven van de liefde en de trouw,
die we van elkaar hopen te ontvangen.

Wees ons nabij, God, in onze liefste wensen,
in onze diepste momenten,
in waar we samen nog van dromen.

Wees ons nabij, God, in alle gewone dingen,
in de vanzelfsprekende dingen,
in de dagelijkse taak waarvoor wij staan.

Wees ons nabij, God, wanneer wij lijden aan het leven,
wanneer pijn en verdriet ons overvalt,
wanneer wij elkaar misschien niet verstaan.

Laat niet toe, God, dat ons leven slijt aan gewoonte
en dat wij blind worden voor elkaar.
Geef ons ogen om te zien dat wij iedere dag
elkaar gegeven zijn als een kostbare schat.

Gebed voor de vakantie

God, geef mij een hart
dat vakantie kan nemen,
zich even kan losmaken uit het gareel
van de zorg en verantwoordelijkheid,
dat los en vrij,
de aarde kan proeven en ruiken
en de lucht en het water en de mensen erbij.

Geef mij een hart, God, dat klein als een kind,
de verrassing beleeft van elke nieuwe morgen
en elke nieuwe horizon, dat zich laat drijven op de wolken
en gaat rusten in een ondergaande zon.

Geef mij een hart dat kan luisteren
naar de vogels en kan glimlachen
bij de verre geluiden van koeien
als de morgen begint.

Geef mij een hart, dat op uitkijk staat
naar vreemde mensen en andere dingen
en gelukkig is, om hun anders-zijn.

Geef mij een hart dat kan spelen
en alles kan vergeten
bij een bal in het water of een kind in het zand.

Geef mij een hart, God,
een open hart en open handen
om naar de mensen toe te gaan,
te luisteren naar hun verhalen
en te snoepen van hun vriendschap,
als de avond valt.

Vakantie

Vakantie is geen koopwaar.

Vakantie vind je niet in folders ook al biedt men je daar
de warmste zon, de mooiste stranden,
de chicste hotels, de beste restaurants,
alles super de luxe.

Vakantie is bewust genieten van kleine dingen,
is bewust kijken naar het wonder om je heen,
is bewust luisteren naar de stilte,
naar de wind in de bomen en het lied van een vogel,
is bewust ademen en danken dat je leeft,
is bewust wachten tot je honger hebt,
uit eerbied voor het voedsel.

Vakantie is bewust en ontspannen leven,
in vriendschap en vrede,
met de mensen en de dieren,
in harmonie met de natuur.

Vakantie is in een zetel in slaap vallen
en dromen dat je in de zevende hemel bent
en even aan God denken,
die ons dit alles zomaar gegeven heeft.

Vakantiezaligsprekingen

Zalig zij die zich kunnen ontspannen
en slapen zonder excuses te zoeken:
zij zullen hun evenwicht bewaren.

Zalig zij die met zichzelf
kunnen lachen:
ze blijven zich amuseren.

Zalig zij die een berg
kunnen onderscheiden van een molshoop:
ze zullen zich heel wat moeite besparen.

Zalig zij die kunnen zwijgen
en luisteren:
hun weg zal zonnig zijn.

Zalig zij die denken voor ze doen
en bidden voor ze denken:
ze zullen heel wat stommiteiten vermijden.

Zalig zij die verstandig genoeg zijn
om zichzelf niet te ernstig te nemen:
ze zullen door anderen gewaardeerd worden.

Zalig zijn jullie, als je in staat bent
het gedrag van anderen zo mild mogelijk
te interpreteren, zelfs al heeft het
de schijn tegen:
je zult beschouwd worden als naïevelingen
maar dat is de prijs van de naastenliefde.

Zalig zijn jullie vooral, als je de Heer
kunt erkennen in alle mensen die je ontmoet:
dan heb je de wijsheid gevonden.

[Joseph Folliet]

Twee of drie

Alleen kan ook
met twee is beter
twee of drie
met twaalf
of zeven maal zeven
eendrachtig.

Je wast je piekharen hoofd
je haar wordt zacht
je wrijft de zalf erin
het druipt over je konen*
in je hals.

Zo voelt het, zijn met
velen, veilig -
dauw daalt neer
van hoog gebergte
in de morgenzon.

Je kent elkaar
je weet wie bij je hoort
gezegend ben je

zo voelt de nieuwe wereld
die komen zal.

[Huub Oosterhuis]

*konen: wangen

Waar zijn we eigenlijk mee bezig

In het evangelie van dit weekend twisten de leerlingen onder elkaar over de vraag wie de grootste is. ‘Waarover waren jullie onderweg aan het redetwisten?’, vraagt Jezus. ‘Maar ze zwegen’, schrijft Marcus. Niet te verwonderen, want achteraf schamen ze zich dood.

Ze verstaan Jezus niet. Ze zijn gewoon met heel andere vragen bezig. Heel menselijke vragen. Want altijd en overal vergelijken mensen zichzelf met anderen en zien ze verschillen en tegenstellingen. Het gaat dan over bezit en macht en aanzien en succes en tegenslagen... Het houdt ons allemaal bezig. De waardeschaal die Jezus hanteert is echter zo totaal anders, dat ook wij Hem vaak niet begrijpen.

Leiderschap betekent voor Jezus niet: macht uitoefenen, de baas willen zijn... Leider zijn is dienaar zijn, de minste durven zijn. En om duidelijk te maken wat Hij van leiders verwacht, zet Hij een kind in hun midden. Jullie moeten proberen te leven als kinderen, zegt Hij. Zij leven onbevangen, in een spontaan vertrouwen. Ze zijn klein en broos, maar weten zich geborgen in de zorgende liefde van hun ouders.

Als je kleine en kwetsbare mensen voorrang geeft in je denken en doen, als je hen belangrijker vindt dan jezelf, dan kun je leiding geven, en hoor je bij Mij thuis.

[bij Marcus 9, 30-37]

Laat ons bidden

Laat ons bidden
tegen de angst,
want de angst verlamt
en is een slechte raadgeer.

Laat ons bidden
tegen de roddel,
want de roddel
zet mensen tegen elkaar op
en scheidt wantrouwen.

Laat ons bidden
tegen het wantrouwen,
want wantrouwen
verwijdert mensen van elkaar
en maakt eenzaam.

Laat ons bidden tegen de eenzaamheid
en tegen het elk-voor-zich,
want dat is de grote kanker van het westen,
de zonde van onze wereld,
de doodsoorzaak van veel menselijkheid.

Ja, laat ons daartegen bidden
door radicaal te weigeren
nog aan roddel mee te doen
en het wantrouwen aan te wakkeren.
Laat ons daartegen bidden
met woorden van respect en begrip,
en door te doen wat in onze macht ligt
opdat wat meer mensen
wat meer tot hun recht komen.

[Carlos Desoete]

Uit de toespraak van Seattle

Het stamhoofd van de Dwamish indianen tot het Opperhoofd van de Verenigde Staten, die grond van de indianen wilde 'kopen' (1854).

Wat er met de aarde gebeurt,
gebeurt met de kinderen van de aarde.

U moet uw kinderen leren
dat de grond onder hun voeten
de as van onze voorvaders is.

Leer ze eerbied voor de aarde,
vertel uw kinderen dat de aarde vervuld is
van de levens van onze voorouders:
dat de aarde onze moeder is.

Wat er gebeurt met de aarde,
gebeurt met de kinderen van de aarde.

Als een man op de grond spuwt,
spuwt hij op zichzelf.

Dit weten wij:
de aarde behoort niet aan de mens.
De mens behoort aan de aarde.

Dit weten wij: alles hangt samen
als het bloed dat een familie verbindt.
Alles hangt met alles samen.

Zalig

God,
het is gewoon zalig als wij mensen,
proberen elkaar graag te zien.
Al die beetje liefde,
worden dan samen ongelooflijk mooi en intens.
Niet zomaar de som van wat wij aanbrenge.
Gij doet er een hemelse schep bovenop.
Ge vult de onvolmaaktheden aan.
Ge komt dan bij ons,
zoals ge beloofd hebt:
'waar twee of meer verenigd zijn in jouw naam,
in jouw liefde.'
Help me om vandaag mijn deel te doen,
om dit waar te maken
met de mensen met wie ik samenleef,
op het werk,
in de buurt...
door kleine attenties,
liefde en genegenheid,
een bemoedigend woordje,
een schouderklop,
een gebaar van vergeving.
Zo verwijder ik de obstakels
voor jouw aanwezigheid
hier en nu.
Amen.

Zin om te vergaderen

Heb jij zin om te vergaderen?

Natuurlijk, zul je zeggen, anders zou ik hier niet zijn!

Maar mag ik mij verduidelijken?

Heb je zin om te vergaderen

zoals het woord vergaderen oorspronkelijk is bedoeld?

Heb je dus zin om bijeen te brengen,

om verbondenheid te versterken?

Vergaderen is woorden spreken om kloven te overbruggen.

Vergaderen is niet nogmaals de afstand tussen ideaal en realiteit,

de afstand tussen top en basis, de afstand tussen ...

noem maar op, in het licht stellen.

Vergaderen moet in die zin meer zijn dan problemen aankaarten,
meer dan analyseren en diagnoses stellen.

Wie wil vergaderen, wil bijeen brengen,

wil dus mee zoeken naar uitwegen die verbondenheid bewerken.

Heb jij ook zin om mee te bouwen

aan een maatschappij die 'vergadert'?

Heb jij zin om in deze maatschappij te vergaderen

en dus bijeen te brengen?

Laten we dan niet mee bouwen aan een maatschappij

die de een wel een stoel gunt en de ander uitsluit,

de een wel spreekgestoelte en de ander het zwijgen oplegt.

Laten we niet mee bouwen aan een maatschappij

die dreigt te verzanden door verdeeldheid.

Laten we wel meedoen aan een positief debat

en daarvoor beweging vormen.

Als wij, waar wij ook komen, ons oefenen in echt vergaderen,

in echt bijeen brengen, als elk woord in ons samenkomen kloven

helpt dichtten, dan geven wij onszelf recht van spreken in het zoe-

ken naar een maatschappij,

die elke uitsluitende en deprimerende verdeeldheid weigert.

Kom laten wij vergaderen, bijeen brengen.

Elk woord is dan op zijn plaats.

En vroeg of laat komen er oplossingen!

Laat ons zien de tekenen van hoop

Laat ons zien de tekenen van hoop,
de vele lichtpunten in deze duistere wereld:
de kleine stappen van mensen die anderen dragen
en een stukje verder dragen in het leven.

Leer ons zien de sterren van hoop,
de inzet van vele mensen om ons heen,
het durven en riskeren,
het zich kwetsbaar opstellen
in het voorgaan in de creatieve naastenliefde,
het altijd opnieuw beginnen na duisternis,
na angst en pijn.

God, leer ons zien de sterren van hoop,
de mensen met een open blik,
mensen met een blik-vooruit,
een innerlijk oog geïnspireerd door uw Geest.

Leer ons zien, Vader,
hoe Jezus geboren wordt
hier en nu en midden onder ons.

Wat ben je waard?

Daar lig je dan pasgeboren kleine mens...

Een kerstkind als alle anderen...

Wat ben je waard? Tja...

Je hebt nu al zwart haar, een kromme neus
en je komt van het achterlijke Galilea?

Als je vandaag hier zou geboren worden,
wat ben je dan waard ?

Het zou er van afhangen.

Ben je hooggeschoold of ben je universitair?

Dan ben je veel waard.

Ben je kort geschoold? Tja...

Ben je van hier, zie je er goed uit?

Dan ben je wel wat waard.

Zie je er vreemd uit, of ben je wat dik? Tja...

Ben je er 30 en wil je voluit gaan voor je werk?

Dan ben je wel wat waard.

Wil je kinderen? Vrij op zondag? Wil je een echt contract?

Tja...

Daarom ligt daar een kind, solidair met al de waardeloze...

Een kind uit een achterlijk dorp, een kind in een stal,
met ouders die niets voorstellen.

‘Dit kind, elk mensenkind, is meer waard
dan al het goud van de wereld...’

Dat zeggen drie wijzen uit het oosten
die het willen ontmoeten.

Zij zeggen: ‘Kind van God.’

Zij geven goud want geld moet er zijn,
voldoende om van te leven...

Maar niet alleen goud. Veel meer is nodig...
Zij geven wierook want elke mens verdient
respect, waardering, eer...

Mirre schenken ze: heerlijk geurende olie om de kwetsuren
en de ziekte te genezen, want elke mens verdient zorg.

Elk mensenkind - wie dan ook - is dat alles waard...
Goud om van te leven,
de wierook van de waardering en
de mirre van de zorg.

Of ik werkgever ben of handlanger, délegue of collega,
minister of maatschappelijk werker, buurman of jeugdleider.
Straks na het kerstfeest blijf ik geloven, blijf ik doen:
'Elke mens - wie dan ook - is dit alles waard.
Als een wijze wil ik hen hun aandeel
van de drie gaven gunnen.'

Zijn er nog wijzen van vandaag die de drie gaven schenken?

Zalig Kerstfeest!

[Jef Sanen]

Inhoud

Woord vooraf.....	2
Onze Vader	3
Wees gegroet	3
't Leven stopt niet	4
Neem de tijd.....	5
Wie zal de groene draad van solidariteit trekken?	6
Goedheid doet wonderen.....	8
Dankgebed	9
Vasten: rijkdom - armoede	10
Van dood naar nieuw leven	11
De reis naar het land van geluk en leven.....	12
Brug bouwen: klus of kunstwerk?.....	13
Ik geloof dat het kan	14
Chinees wijsheid.....	15
Gezegend	16
Kleine geloofsbelijdenis	18
Bidden voor een vergadering	19
Dankbaar bidden.....	20
Iedereen erbij! Ook wie thuis ziek is.....	21
Je mag er zijn.....	22
Wie jongeren wil bewegen	23
Om mooi oud te worden	24
Het wonder van Gods liefde	25

Een moment van rust	26
De weg die wij tonen	27
Heilig	28
Ik dank U, God, ...	29
Keer je leven om.....	30
Wij bidden	31
Zegengebed.....	32
Onmacht.....	33
Uniek en telkens anders.....	34
Leven in geloof.....	35
Je mag er zijn.....	36
Zegen God	37
Gebed voor de vakantie	38
Vakantie.....	39
Vakantiezaligsprekingen	40
Twee of drie.....	41
Waar zijn we eigenlijk mee bezig	42
Laat ons bidden.....	43
Uit de toespraak van Seattle	44
Zalig	45
Zin om te vergaderen.....	46
Laat ons zien de tekenen van hoop.....	47
Wat ben je waard?	48
Inhoud	50

goed om weten

14 februari	kwb Valentijnsbruch
17 februari	Aswoensdag
26 februari	Koffiestop broederlijk delen
1-7 maart	week van de vrijwilliger
8 maart	vrouwendag - kav krokusactie
11 maart	acw pastorale namiddag
27 maart	zz cm pastorale vorming
28 maart	palmzondag
1 april	witte donderdag
2 april	goede vrijdag - kaj goede vrijdagactie
4 april	Pasen
22 april	crv debat onderwijs in Brussel
13 mei	Ons-Heer-Hemelvaart - Rerum Novarum
23 mei	Pinksteren
28 mei	kwb startavond
30 mei	ws 20 km van Brussel
6 juni	kav vriendinnendag Gent
14-19 juni	okra Lourdesbedevaart

(tussen haakjes)

van en voor

cm

kaj

acv

kav

acw

kwb

okra

pasar

familiehulp

ziekenzorg cm